

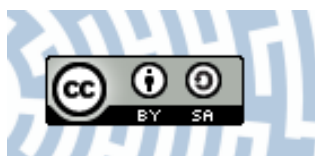

**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Powszechna ochrona praw mniejszości. Szczególne znaczenie art. 27 MPPOiP

Author: Krystyna Mazalik

Citation style: Mazalik Krystyna. (2018). Powszechna ochrona praw mniejszości. Szczególne znaczenie art. 27 MPPOiP. W: I. Topa, M. Półtorak (red.), "Powszechny system ochrony praw człowieka : podsumowanie dekad" (S. 206-213). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

KRYSTYNA MAZALIK*

Powszechna ochrona praw mniejszości. Szczególne znaczenie art. 27 MPPOiP

Wprowadzenie

Prawa mniejszości są przedmiotem regulacji przepisów o zasięgu międzynarodowym. Wyróżnia się ochronę powszechną, regionalną i wynikającą z umów bilateralnych. Nie można też zapomnieć o gwarancjach praw mniejszości zawartych w wewnętrznych regulacjach poszczególnych państw.

Powszechna ochrona praw mniejszości jest najszersza, gdyż w jej zasięgu znajdują się prawie wszystkie państwa na świecie. Ochronę praw człowieka cechuje jednocześnie duży stopień generalizacji w porównaniu do pozostałych poziomów zabezpieczenia praw mniejszości. Pomimo swojej ogólności, ochrona powszechna ma jednak szczególne znaczenie dla ukształtowania się praw mniejszości, głównie z powodu gwarancji nakreślonych w art. 27 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (dalej: MPPOiP)¹.

Ochrona praw mniejszości jest szczególnie narażona na oddziaływanie bieżącej polityki państwa, w jakim dana grupa się znajduje. Dodatkowo sytuację komplikuje fakt, iż do tej pory nie ustalono powszechnie obowiązującej definicji terminu „mniejszość”. Skutkuje to z jednej strony odmiennym traktowaniem grup mniejszościowych na płaszczyźnie regionalnej, z drugiej natomiast – swobodnym ustalaniem katalogu osób należących do mniejszości przez poszczególne państwa. Powoduje to różne postrzeganie poszczególnych grup mniejszościowych oraz nierówny dostęp do praw, jakie danemu kręgowi osób powinny przysługiwać. Należy jednak podkreślić, że uniwersalna ochrona praw mniejszości stanowi swego rodzaju minimalny zakres gwarancji przestrzegania praw mniejszości przez poszczególne państwa.

Niniejszy artykuł ma na celu zbadanie wpływu regulacji uniwersalnych, w tym zwłaszcza art. 27 MPPOiP, na kształtowanie się sytuacji prawnej mniejszości.

* mgr, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski.

¹ Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. Dz.U. z 1977, nr 38, poz. 167.

Pojęcie mniejszości

Akty prawa międzynarodowego nie zdefiniowały dotąd terminu „mniejszość”². Brak obowiązującej definicji niewątpliwie utrudnia podjęcie rozważań na temat ochrony ich praw. Podejmowane są w doktrynie próby wyodrębnienia takiej definicji, tym niemniej trudno ustalić jeden schemat, według którego mniejszość powinna być ujmowana.

Pierwsze próby zdefiniowania „mniejszości” były podejmowane już od dawna. Niemniej jednak zadanie to okazało się niezwykle trudne, a w literaturze podnosi się, że łatwiej było opisać prawa, które przysługują osobom należącym do mniejszości. Z tego powodu, zadaniem powojennej nauki prawa międzynarodowego, stało się bardziej określenie definicji, aniżeli badanie praw osób należących do mniejszości³.

Z perspektywy międzynarodowej termin ten obejmuje mniejszość religijną, etniczną lub narodową, której członkowie wykazują pewne wspólne określone właściwości, pozwalające odróżnić ich od pozostałej ludności⁴. W przypadku mniejszości narodowych i etnicznych ich definicję często opiera się na fakcie braku posiadania obywatelstwa państwa, na terytorium którego mniejszość występuje. Obywatelstwo, jako kryterium przynależności do mniejszości, jest jednak kwestią dyskusyjną i poddawaną w wątpliwość, między innymi w przypadku koncepcji tzw. nowych mniejszości, tworzonych przez ludność napływową. Rodzi się zatem pytanie: czy imigrantów można uznać za mniejszość narodową, a jeśli tak, to po jakim czasie? Część państw dopuszcza taką możliwość, inne są natomiast jej przeciwnie⁵. Ostatecznie to każde państwo z osobna przyjmuje własne kryteria uznania za mniejszość⁶. Problem ustalenia jednej obowiązującej definicji legalnej skutkuje zatem asymetrycznym traktowaniem podobnych grup narodowościowych, etnicznych czy religijnych w różnych krajach.

Na to, którą grupę należy uznać za mniejszość w danym państwie oraz jakie prawa przysługują konkretnym mniejszościom ma wpływ zarówno historia kraju i danej społeczności, jak i bieżąca polityka wewnątrzpaństwowa oraz zagraniczna. Rozważania na temat powszechnej ochrony mniejszości, zwłaszcza w kontekście przysługujących praw, powinny rozpocząć się od ustalenia desygnatu pojęcia. W związku z brakiem powszechnie obowiązującej, jednolitej definicji legalnej, według której konkretne grupy osób można uznać za mniejszość, ostatecznie decyduje państwo. Jednocześnie jednak zarówno powszechny, jak i regionalne systemy

² B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości w prawie międzynarodowym*. Katowice 1996, s. 15.

³ Ibidem, s. 21. Zob. G.H. GORNIG: *Die Definition des Minderheitenbegriffs aus historisch-völkerrechtlicher Sicht. W: Ein Jahrhundert Minderheiten- und Volksgruppenschutz*. Bearb. D. BLUMENWITZ, G.H. GORNIG, D. MURSWIEK. Köln 2001, s. 19; G. JANUSZ: *Ochrona praw mniejszości narodowych w Europie*. Lublin 2011, s. 335.

⁴ G.H. GORNIG: *Die Definien...*, s. 20.

⁵ Przykładowo Holandia uznaje takie mniejszości, ale Niemcy już nie.

⁶ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 24.

ochrony praw mniejszości mają wpływ na kształtowanie ustawodawstwa krajowego. Z tych względów kwestia praw mniejszości, a zwłaszcza ich realizacji, okazuje się zagadnieniem niezwykle złożonym.

Prawa mniejszości w systemie powszechnym

Współczesną strukturę ochrony mniejszości tworzy kilka obszarów prawa międzynarodowego⁷. Można mówić o ochronie na płaszczyźnie: powszechnej, regionalnej, bilateralnej lub krajowej.

Powszechna ochrona praw mniejszości obejmuje przede wszystkim uregulowania przyjęte w ramach Ligi Narodów i Organizacji Narodów Zjednoczonych⁸. Cechuje je dość ograniczony zakres⁹. Należy jednak zaznaczyć, że to właśnie powstanie Ligi Narodów dało początek funkcjonowaniu zasadniczego systemu ochrony mniejszości w prawie międzynarodowym. Organizacja ta, jako pierwsza powszechna struktura międzynarodowa, miała nadzorować ochronę praw mniejszości. Od tego czasu, za sprawą art. 14 Paktu Ligi Narodów, kwestie dotyczące mniejszości znalazły się bowiem pod jurysdykcją Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze¹⁰. Należy równocześnie podkreślić, że ani Pakt Ligi Narodów, ani Traktat wersalski nie regulowały ochrony mniejszości wprost, a jedynie stały się początkiem dla tego typu praktyk¹¹. Rozwiązania przyjęte przez Ligę Narodów okazały się nieskuteczne, przede wszystkim ze względu na brak powszechnych zobowiązań państw wobec mniejszości oraz niestabilną sytuację w Europie. W ramach ONZ z kolei odrzucono system traktatowej ochrony i odrębnych regulacji poszczególnych grup mniejszościowych, a w jego miejsce przyjęto uniwersalną metodę ochrony praw człowieka¹². Mniejszości zaczęły być traktowane jako „zbiorowości tworzone przez poszczególne osoby fizyczne” i postrzegane przez pryzmat indywidualnych praw człowieka¹³. W tym okresie prawa mniejszości zaczęły być kwestią niechętnie poruszaną. Co więcej, zwolennicy tzw. koncepcji amerykańskiej, opowiadali się za zaprzestaniem wyróżniania jakiegokolwiek społeczeństwa. W konsekwencji, najważniejsze dokumenty przyjęte wówczas na forum ONZ, w ogóle nie

⁷ J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe i etniczne oraz społeczności języka regionalnego a samorząd terytorialny w Polsce*. Lublin 2009, s. 40.

⁸ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 26–40.

⁹ W. CZAPLIŃSKI, A. WYROZUMSKA: *Prawo Międzynarodowe Publiczne. Zagadnienia systemowe*. Warszawa 2014, s. 248.

¹⁰ *Traktat Pokoju z Niemcami, Wersal, 28 czerwca 1919 r.* W: L. GELBERG: *Prawo Międzynarodowe i Historia Dyplomatyczna. Wybór dokumentów*. T. 1. Warszawa 1954, s. 30.

¹¹ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 26–27.

¹² *Ibidem*, s. 32.

¹³ J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe...*, s. 40.

poruszały tematyki mniejszości¹⁴. Dopiero w późniejszym czasie zaczęto poddawać tę problematykę bardziej wnikliwej analizie.

Obecnie w ramach ONZ obowiązuje system tzw. traktatowej ochrony praw człowieka, sprawowanej na podstawie szeregu konwencji, których przestrzeganie nadzorują komitety, działające w ramach określonych procedur. System ten ma w założeniu mieć charakter neutralny politycznie¹⁵. Jednym z dwóch podstawowych dokumentów w zakresie powszechnej ochrony praw człowieka jest Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, który został uchwalony wraz z Międzynarodowym Paktem Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych¹⁶ przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1966 roku. Miał on niezwykle istotny wpływ na uregulowanie kwestii mniejszości w systemie powszechnej ochrony praw człowieka. Przede wszystkim sprawił, że idee przyjęte wcześniej przybrały postać dokumentów formalno-prawnych¹⁷ i dzięki temu cechuje je przedmiotowa uniwersalność¹⁸.

Należy też mieć na uwadze, że w ONZ przyjęto inne dokumenty istotne z punktu widzenia ochrony mniejszości, takie jak: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 roku¹⁹, Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 roku²⁰, dokument Podkomisji ONZ do spraw Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości Narodowych z 1950 roku O zapobieganiu dyskryminacji i ochronie mniejszości, w którym zaproponowano definicję mniejszości²¹, Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu²², Konwencja przeciwko dyskryminacji w dziedzinie oświaty UNESCO²³, Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej²⁴, czy też Konwencja praw dziecka²⁵. Należy też pamiętać o Deklaracji UNESCO w sprawie rasy i uprzedzeń rasowych oraz niezwykle waż-

¹⁴ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 32.

¹⁵ R. KUŹNIAR: *Prawa Człowieka. Prawo, Instytucje, Stosunki Międzynarodowe*. Warszawa 2008, s. 101.

¹⁶ Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. Dz.U. z 1977, nr 38, poz. 169.

¹⁷ B.S. DIALLO: *Międzynarodowe Instrumenty ochrony praw człowieka*. Poznań 2010, s. 43.

¹⁸ R. KUŹNIAR, *Prawa człowieka...*, s. 101.

¹⁹ The Universal Declaration of Human Rights, United Nations Assembly in Paris on 10 December 1948, General Assembly Resolution 217 A.

²⁰ Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1948 r. Dz.U. z 1952, nr 2, poz. 9.

²¹ J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe...*, s. 41.

²² Konwencja (nr 111) dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1958 r. Dz.U. z 1961, nr 42, poz. 218.

²³ Konwencja w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty, sporządzona w Paryżu dnia 15 grudnia 1960 r. Dz.U. z 1964, nr 40, poz. 268.

²⁴ Międzynarodowa Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, otwarta do podpisu w Nowym Jorku dnia 7 marca 1966 r. Dz.U. z 1969, nr 25 poz. 187.

²⁵ Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. Dz.U. z 1991, nr 120 poz. 526.

nej Deklaracji praw osób należących do mniejszości z 1992 roku²⁶. W dokumentach tych ochrona mniejszości ujmowana jest w sposób pośredni, w ramach uniwersalnej ochrony praw człowieka²⁷.

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka nie zawiera przepisów odnoszących się *in concreto* do praw osób należących do mniejszości²⁸. Jest jednak bardzo istotna, jeśli chodzi o rozwój praw mniejszościowych, ponieważ dzięki niej powstało wiele wiążących instrumentów prawa międzynarodowego dotyczących ochrony praw i wolności człowieka²⁹. Należy jednak podkreślić, że do Deklaracji dołączono rezolucję wyjaśniającą dlaczego żaden z trzydziestu artykułów nie odnosi się do kwestii praw mniejszości³⁰. Rezolucja zawiera bowiem wezwanie organów ONZ do przeprowadzenia badań nad losem mniejszości, w celu podjęcia odpowiednich środków dla zapewnienia ochrony mniejszościom religijnym, rasowym, językowym oraz narodowym³¹.

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych ma natomiast w odniesieniu do omawianej kwestii znaczenie szczególne z kilku względów. Po pierwsze był to pierwszy dokument, który wprost traktował o prawach mniejszości³². Pakt poszerzył zakres przedmiotowy Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka poprzez doprecyzowanie i uściślenie wcześniejszych jej założeń, dzięki czemu zostały uwzględnione również kwestie dotyczące ochrony mniejszości³³. Po drugie, art. 27 Paktu to jedyny przepis dotyczący ochrony mniejszości, który stanowi powszechnie obowiązującą regulację w prawie międzynarodowym³⁴. Po trzecie zawarcie w Pakcie postanowienia, odnoszącego się wprost do praw mniejszości, zapewniło ciągłość prac nad kwestią ochrony mniejszości na forum ONZ. W następnym roku, na XX sesji Podkomisji ds. Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości, przyjęta została bowiem Rezolucja 9(22), której postanowienia odnosiły się do ochrony mniejszości zgodnie z art. 27 Paktu³⁵. Przepis ten stał się również wzorem dla Deklaracji z 1992 roku, która z kolei przyczyniła się do wyznaczenia roli państw w procesie integracji ochrony mniejszości, wskazując czynności, do których zobowiązane są państwa, aby zapewnić osobom należącym do grup mniejszościowych faktyczną równość w każdej dziedzinie życia³⁶. W konsekwencji to

²⁶ Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and Linguistic Minorities on 18 December 1992, General Assembly Resolution, A/RES/47/135.

²⁷ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 39.

²⁸ Ibidem, s. 38.

²⁹ B.S. DIALLO: *Międzynarodowe...*, s. 42–43.

³⁰ General Assembly Resolution. Fate of Minorities, 10 December 1948, A/Res/3/217C.

³¹ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 36–37.

³² J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe...*, s. 42.

³³ B.S. DIALLO: *Międzynarodowe...*, s. 43.

³⁴ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 37.

³⁵ G. JANUSZ: *Ochrona...*, s. 338.

³⁶ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 38.

deklaracja właśnie jest dziś najpełniejszym dokumentem ONZ, który reguluje prawa mniejszości³⁷.

Z samego art. 27 MPPOiP wynika bowiem przede wszystkim prawo mniejszości do istnienia³⁸. Nakłada on na państwa, w których są mniejszości etniczne, religijne lub językowe, obowiązek ich ochrony, polegającej przede wszystkim na zagwarantowaniu ich członkom określonych praw. Za najważniejsze uznać należy: prawo do własnego życia kulturalnego, wyznawania i praktykowania własnej religii oraz posługiwania się własnym językiem wraz z innymi członkami danej grupy³⁹. Ochrona mniejszości, w aspekcie tego przepisu nie ma jednak charakteru prawa zbiorowego, lecz przysługuje należącym do mniejszości jednostkom⁴⁰.

Pakt przewiduje trzystopniowy system implementacji postanowień w nim zawartych. Kontrolę tego systemu zapewnia powołany w tym celu Komitet Praw Człowieka. Pierwszy stopień kontroli wykonywania postanowień Paktu to zobowiązanie stron do przedkładania sprawozdań. Drugi stopień to możliwość składania skargi państwowej, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 40 i 41 Paktu. Ostatni stopień kontroli implementacji postanowień to fakultatywna możliwość składania skarg indywidualnych⁴¹.

Kontrola przestrzegania praw mniejszości

Kontrola przestrzegania praw mniejszości realizowana jest poprzez monitoring i działania opiniodawcze⁴².

Szczególne uprawnienia w zakresie ochrony praw człowieka zostały przyznane na mocy art. 13 ust.1, art. 62 ust. 2 i art. 98 Karty Narodów Zjednoczonych Zgromadzeniu Ogólnemu, Radzie Gospodarczej i Społecznej oraz Sekretarzowi Generalnemu ONZ.

Najważniejszą rolę w tym zakresie odgrywały i odgrywają jednak organy pomocnicze, a konkretnie: Komisja Praw Człowieka, utworzona w 1946 roku oraz wspomniana wyżej Podkomisja do spraw Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości, która powstała rok później⁴³.

Komisję Praw Człowieka powołała Rada Gospodarcza i Społeczna na podstawie art. 68 Karty NZ. Komisja podjęła się opracowywania rekomendacji i raportów odnoszących się do praw człowieka, a więc także do ochrony mniejszości. Pomagała Radzie Gospodarczej i Społecznej koordynować działania dotyczące praw człowieka.

³⁷ G. JANUSZ: *Ochrona praw...*, s. 350.

³⁸ Ibidem, s. 348–349.

³⁹ J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe...*, s. 42.

⁴⁰ W. CZAPLIŃSKI, A. WYROZUMSKA: *Prawo...*, s. 249.

⁴¹ R. KUŹNIAR: *Prawa Człowieka...*, s. 106–107.

⁴² G. JANUSZ: *Ochrona praw...*, s. 354.

⁴³ B. MIKOŁAJCZYK: *Mniejszości...*, s. 33–34.

Dodatkowo Komisja miała możliwość przeprowadzenia dochodzeń w sprawie weryfikacji respektowania praw człowieka na danym terytorium. Była także uprawniona do powoływania podkomisji i grup ekspertów stałych lub *ad hoc*⁴⁴. Komisja została zastąpiona przez Radę Praw Człowieka ONZ w 2006 roku⁴⁵.

Na mocy rezolucji Rady Gospodarczej i Społecznej oraz Komisji Praw Człowieka została natomiast powołana Podkomisja do spraw Zapobiegania Dyskryminacji i Ochrony Mniejszości. Jej członkowie są niezależnymi ekspertami. Do ich zadań należy zapobieganie dyskryminacji oraz ochrona mniejszości. Podkomisja pełni także funkcje doradcze oraz zajmuje się zagadnieniami praw człowieka, a także pracuje nad międzynarodowymi standardami praw człowieka⁴⁶.

W zakresie sprawowania kontroli nad przestrzeganiem praw mniejszości należy również nakreślić rolę, jaką odgrywa, powołany w 1993 roku, Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka. Ma do dyspozycji środki natychmiastowej interwencji, które są przeznaczone do stosowania w przypadku naruszenia praw lub w celu rozładowania konfliktów. Wysoki Komisarz zajmuje się także wcielaniem w życie programów na rzecz ochrony praw człowieka i mniejszości⁴⁷. Sprawowana przez niego kontrola obejmuje opracowywanie raportów rocznych, rezolucji oraz opinii⁴⁸.

Z kolei mechanizm kontrolny, polegający na czynnościach monitorująco-opiniotwórczych, opiera się zarówno na działaniach komitetów, jak i funkcjonowaniu procedur specjalnych. Należy pamiętać, że w zakresie ochrony mniejszości kompetentny jest także organ traktatowy MPPOiP – Komitet Praw Człowieka⁴⁹.

W praktyce na ochronie praw mniejszości ze wszystkich komitetów najbardziej skupiony jest Komitet Praw Człowieka, wydając Komentarze ogólne⁵⁰. W swoich rozstrzygnięciach Komitet Praw Człowieka pochylał się już nad kwestiami mniejszości m.in. w Komentarzu Ogólnym nr 23 z 8 kwietnia 1994 roku, w którym podkreślono indywidualny charakter praw uregulowanych w art. 27 MPPOiP⁵¹.

Podsumowanie

Zagadnienie mniejszości ma charakter wielowymiarowy, w dużej mierze zależy od konkretnej grupy, którą się bada. Z tego też względu niektóre kwestie są bardzo trudne do uregulowania na poziomie prawa powszechnie obowiązującego. Nie

⁴⁴ Ibidem.

⁴⁵ Human Rights Council, United Nations General Assembly 3 April 2006, A/Res/60/251.

⁴⁶ J. PLEWKO: *Mniejszości narodowe...*, s. 43.

⁴⁷ Ibidem.

⁴⁸ G. JANUSZ: *Ochrona praw...*, s. 354.

⁴⁹ Ibidem, s. 356.

⁵⁰ Ibidem, s. 355–356.

⁵¹ General Comment No. 23: The rights of minorities (Art. 27): 08/04/94. CCPR/C/21/Rev.1/Add.5, General Comment No. 23. (General Comments).

dziwi więc fakt, iż regulacje o charakterze powszechnym pozostają bardzo ogólne. Niezwykle istotnym jest w związku z tym dotychczasowy dorobek prawa międzynarodowego w tej kwestii i wpływ powszechnego systemu ochrony praw mniejszości na rozwiązania przyjmowane na szczeblu regionalnym oraz krajowym.

Powszechna ochrona praw mniejszości kształtowała się od wieków, a dzięki staraniom podjętym w XX stuleciu prawa mniejszościowe zostały usystematyzowane. Szczególny wpływ na kształtowanie się praw mniejszościowych ma art. 27 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Dzięki tej regulacji po raz pierwszy wprost odniesiono się do praw mniejszości w wymiarze powszechnym. Przepis ten jest jedyną normą powszechnie obowiązującą, a zatem odnosi się do wszystkich mniejszości, niezależnie od ich charakteru czy liczebności.

SUMMARY

Universal protection of minorities. Special role of Article 27 of the International Covenant on Civil and Political Rights

The article presents the issue of the common system of minorities protection. The Author analyses the question of the legal definition of national minorities, as well as the development of the protection of their rights in the international public law. Also, particular minorities rights in the universal system of human rights protection has been discussed.